

Komunikat Ministerstwa Środowiska ws. Puszczy Białowieskiej

Szanowni Państwo,

Puszcza Białowieska to wielkie dziedzictwo kulturowo-przyrodnicze miejscowej ludności, polskiego leśnictwa i polskiej szkoły ochrony przyrody, świetnie udokumentowane pod względem historii użytkowania od kilkuset lat. To także miejsce dobrze udokumentowanego wandalizmu zaborców na przełomie XIX i XX wieku oraz podczas I i II wojny światowej, polegającego na degradacji siedlisk i wycięciu w pięć tysięcy hektarów lasów. Dzięki heroicznej pracy miejscowej ludności, pod przewodnictwem leśników i na bazie polskiej szkoły ochrony przyrody ogromne przestrzenie wyciętych i zdewastowanych lasów zostały poddane regeneracji w okresie międzywojennym jak też po II wojnie światowej, czego ewidentnym przykładem jest żubr. Gatunek ten całkowicie wyeliminowany z całej Europy, dzięki polskim leśnikom i polskim myśliwym został wraz z zabliźnianiem się ran zadanych przez zaborców, odtworzony w Puszczy Białowieskiej. Koniec XX i początek XXI wieku, dzięki właśnie heroicznej pracy miejscowej ludności pod wodzą polskiej leśnej szkoły ochrony przyrody zaowocował tym, że Puszcza stała się rejonem tętniącym bioróżnorodnością, z pełną gamą siedlisk i gatunków charakterystycznych dla tej długości i szerokości geograficznej. Obecnie polska część Puszczy Białowieskiej obejmuje obszar o powierzchni 60 348 ha, z czego 9783 ha stanowi Białowiecki Park Narodowy. Pozostała część zajmują trzy nadleśnictwa gospodarcze, a mianowicie nadleśnictwo Brońsk (19 392 ha), nadleśnictwo Białowieża (12 144 ha) i nadleśnictwo Hajnówka (19 026 ha).

W roku 2004 cały obszar polskiej części Puszczy Białowieskiej zgłoszono do sieci Natura 2000 m.in. ze względu na występowanie takich siedlisk leśnych jak 9110 – ciepłolubne dąbrowy, 91D0 – bory i lasy bagienne, 91E0 – łęgi olszowe i jesionowe, 9170 – grądy oraz występowanie takich rzadkich gatunków jak dzięcioł białogrzbisty (*Dendrocopos leucotos*), dzięcioł trójpalczasty (*Picoides tradactylus*), sóweczka (*Glaucidium passerinum*), włośchatka (*Aegolius funereus*), skowronek borowy (*Lullula arborea*), lelek kozoduj (*Camprinulus*

europaeus), bogatek wspaniały (*Buprestis splendens*), zgniotek cynobrowy (*Cucujus cinnebarinus*), zglębek bruzdkowany (*Rhysodes sulcatus*), kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*), pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*), sasanka otwarta (*Pulsatilla patens*), leniec bezpodkwiatkowy (*Thesium ebracteatum*) i wiele innych. Prawo UE nakazuje Polsce ochronę tych siedlisk i gatunków za pomocą działań ochronnych.

Od dłuższego czasu trwa spór o Puszcę Białowieską i metodę jej ochrony. Jedni pozostający pod wpływem argumentów neoliberalnych organizacji uważają, że istniejące zasoby przyrodnicze są reliktem nietkniętym ręką człowieka i dlatego też należy je chronić przed człowiekiem, a za najwyższą formę ochrony uznaje się zakaz wycinania drzew. Drudzy z kolei twierdzą, iż jedyną metodą zachowania tego stanu zasobów przyrodniczych z roku 2004 jest stosowanie ochrony czynnej – takiej, jaką stosowała w przeszłości miejscowa ludność przy ścisłej współpracy z leśnikami. Sytuacja stała się na tyle wrażliwa, że ci pierwsi rozpowszechnili swój pogląd szeroko na świecie, przedstawiając Polskę jako kraj niezanoszący zasobów przyrodniczych, a Polaków jako tych, którzy dla chęci zysku chcą wyciąć Puszcę Białowieską. Tego rodzaju dezinformacje zaczęły pojawiać się w poczytnej prasie światowej, szczególnie tej o lewicowo – liberalnym zabarwieniu. Powyższe nieprawdziwe informacje spowodowały zaniepokojenie takich instytucji międzynarodowych jak UNESCO i Komisja Europejska, a polskie Ministerstwo Środowiska zaczęło otrzymywać listy zawierające protesty i postulaty zaprzestania wycinania Puszczy Białowieskiej. Paradoxem stało się to, że protestujący najczęściej nigdy nie byli nie tylko w Puszczy Białowieskiej, ale i w Polsce, a ich niepokój wynika najprawdopodobniej z tego, że stan zasobów przyrodniczych ich państw jest w katastrofalnym stanie. Jestem stanowczo przeciwny obrażaniu Polski i Polaków. Uważam, że najwyższy czas podjąć konkretne działania. Kierując się tym przesłaniem zwracam się do wszystkich tych, którzy protestują przeciwko tzw. „wycinaniu” Puszczy Białowieskiej o zapoznanie się z poniższym listem.

Szanowni Państwo,

Serdecznie dziękujemy za Pani/Pana stanowisko ws. Puszczy Białowieskiej. Pragniemy poinformować, iż Pani/Pana postulat został spełniony w „Programie naprawczym dla Puszczy Białowieskiej”. Zgodnie z Pani/Pana sugestią – drzewa nie będą wycinane na 1/3 powierzchni lasów gospodarczych polskiej części Puszczy Białowieskiej obejmującej ponad 17 tys. ha. Na pozostałej części obejmującej prawie 34 tys. ha lasów gospodarczych Puszczy Białowieskiej od bieżącego roku prowadzone są działania ochronne mające na celu zahamowanie procesu degradacji chronionych siedlisk i zaniku chronionych gatunków ważnych z punktu widzenia Natury 2000. Chcemy nadmienić, iż w roku 2016 dokonano kompleksowej inwentaryzacji siedlisk i gatunków na całym terenie Puszczy

korzystając z pomocy 200 specjalistów z różnych dziedzin nauk przyrodniczych, a koszt tej inwentaryzacji wyniósł około 1 200 000 euro. Badania takie są prowadzone w bieżącym roku i będą kontynuowane w latach następnych. Porównanie danych z obszaru, gdzie nie będą wycinane drzewa z obszarem, gdzie będą prowadzone działania ochronne pozwolą na uzyskanie odpowiedzi na pytanie: kto w sporze wokół Puszczy ma rację i kto będzie ponosił odpowiedzialność, również finansową, za zanik chronionych siedlisk i gatunków. W przypadku podtrzymania Pani/Pana żądania odnośnie zakazu wycinki drzew na terenie Puszczy może Pani/Pan złożyć deklarację do Ministra Środowiska zgodnie z treścią jak poniżej.

WZÓR DEKLARACJI

Nazwisko i imię:.....
Adres:.....

**Ministerstwo Środowiska
Departament Ochrony Przyrody
Ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa**

- Domagam się zakazu wycinki jakiegokolwiek, także chorych, drzew na terenie Puszczy Białowieskiej uważając, iż jest to działalność zapewniająca trwałość występowania chronionych siedlisk i gatunków zgodnie z dyrektywą ptasią i habitatową, do których między innymi należą 9110 – ciepłolubne dąbrowy, 91D0 – bory i lasy bagienne, 91E0 – łęgi olszowe i jesionowe, 9170 – grądy oraz występowanie takich rzadkich gatunków jak dzięcioł białogrzbisty (*Dendrocopos leucotos*), dzięcioł trójpalczasty (*Picoides tradactylus*), sóweczka (*Glaucidium passerinum*), włośchatka (*Aegolius funereus*), skowronek borowy (*Lullula arborea*), lelek kozoduj (*Camprinulus europaeus*), bogatek wspaniały (*Buprestis splendens*), zgniotek cynobrowy (*Cucujus cinnebarinus*), zglębek bruzdkowany (*Rhysodes sulcatus*), kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*), pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*), sasanka otwarta (*Pulsatilla patens*), leniec bezpodkwiatkowy (*Thesium ebracteatum*). W przypadku zaniku wymienionych powyżej siedlisk lub gatunków ważnych z punktu widzenia Natury 2000, co będzie możliwe do udokumentowania poprzez porównanie wyników z tej części Puszczy gdzie wykonano działania

ochronne, deklaruje pokrycie kosztów odbudowy siedlisk i powrotu gatunków na powierzchnię bez wycinki drzew.

Lub (do wyboru)

- (Dotyczy tylko mieszkańców „starej piętnastki” UE). Jestem zwolenniczką/zwolennikiem uruchomienia podobnego eksperymentu jak w Puszczy Białowieskiej (17 tys. ha lasów bez jakiegokolwiek ingerencji człowieka i 32 tys. ha z celową działalnością dla możliwości odbudowy siedlisk), gdyż chcę odbudować siedliska dla oferowanego przez Polskę żubra, który zaniknął w moim kraju w wieku.

.....
Podpis

Uwaga:

Przed podpisaniem deklaracji prosimy o zapoznanie się ze stroną internetową Ministerstwa Środowiska zawierającą zarówno wyniki inwentaryzacji, jak i korespondencję między Ministerstwem Środowiska a Komisją Europejską i między Ministerstwem a UNESCO. Korzystając z okazji uprzejmie zapraszamy do odwiedzenia Puszczy Białowieskiej, gdzie w towarzystwie członków Ekologicznego Forum Młodych można będzie zwizytować poszczególne powierzchnie badawcze i na bazie konkretnych materiałów w towarzystwie mieszkańców Puszczy poznać jej historię i bogactwo przyrodnicze kreowane ręką człowieka.